

at, naar der paastaaes, at der ikke er Trang til en saadan Lov som den foreslaaede, og navnlig ikke til dens § 1, saa forekommer det mig, at det er det Allerfimpleste og Nigtigste at lade Enhver især paa de forffjellige Steder af Landet afgjøre, hvad de have Trang til. Det forekommer mig beshnderligt, at Nogen kan paastaae, at der ikke er nogen Trang tilstede i de heromhandlede Forhold paa de forffjellige Steder af Landet. Sæt f. Ex., at der paa et Sted er en Præst, der prædiker saa længe i Kirken, at der næsten Ingen vil gaae i Kirke for at høre ham, og at der saa forener sig et saa talrigt Antal Familier som 30 for at slutte sig om en anden Præst, vil da Nogen paastaae, at der ikke der er nogen Trang tilstede? Vi maae lægge Mærke til, at Almuen seer meget paa Stillingen, og det er den nødt til, og vi maae saa tillige huske paa, at ingen Præst kan være Sjælesørger for 30 Familier, uden at disse Familier maae underholde ham. Naar nu dertil kommer, at disse Familier jo alligevel ikke vilde blive frie for at svare Tiende til deres egen Sognepræst, saa forekommer det mig, at vi ganske trygt kunne overlade til Folk selv, hvorvidt de føle Trang til at benytte § 1 eller ikke. Der er Mangfoldigt, som de her ved hødes til at tage i Betragtning, og der er derfor efter mit Begreb Intet, der kan give et sikkert Beviis for, at Paragraphen er nødvendig, end naar Folk, der have Tiendepligt at opfylde til deres egen Sognepræst, ikke desto mindre forlade ham og ved Siden af Tiendepligten paalagde sig den frivillige Byrde at holde en Sognepræst for egen Regning. Med disse saa Dørl. skal jeg for mit Bedkommende anbefale Paragraphen til Vedtagelse.

Ministeren for Kirke og Underviisningsvæsenet: Jeg maa dog ligeoverfor den sidste ærede Tale gøre gjældende, at det er et ikke uvæsentligt Moment ved Bedømmelsen af, hvorvidt Thinget kan gaae ind paa nærværende Forslag, om der er en almindelig Trang tilstede dertil, eller ikke; jeg troer, at dette er Noget, man vel skal tage Hensyn til, ved hvilket som helst Lovforslag der bringes paa Bane, og navnlig troer jeg, at det vil være heldigt, om der tages et overveiende Hensyn

hertil, naar Nøgdsagen benytter sig af sit Initiativ. Jeg troer derfor ogsaa, at det med Hensyn til det foresliggende Forslag, maa have en væsentlig Betydning, hvorvidt der kan siges at være en almindelig Trang dertil, og med Hensyn til Afgjørelsen af dette Spørgsmaal have vi idag faaet en meget oplysende Bemærkning af den ærede 7de Landsstingsmand for 2den Kreds (Hasle), idet han sagde, at det, hvorom der egentlig her er Tale, vester hans Mening kun er om at give en Indrømmelse til et Mindretal. Denne af den ærede Landsstingsmand brugte Dyring vil jeg benytte som et Beviis for, at den Trang, der skal være tilstede til Lovforslaget, ikke er saa stor; og naar nu dette er Tilfældet, og naar man paa den anden Side lægger de Betænkkeligheder i Bægtstaaen, som et saa stort Antal nærer ved at gaae ind paa et saadant Forslag, forinden Kirken, igennem et særligt Organ har havt Veilighed til at komme til orde, saa troer jeg, at Hensynet til Trangen bør blive det aldeles forsvindende, og at det andet Hensyn derimod bør blive det komplet overveiende. Forøvrigt har jeg ikke hegjert Ordet for at gøre min Stilling til Sagen tydeligere, end jeg allerede har angivet den ved de foregaaende Behandlinger, hvor jeg antager, at have stillet det aldeles klart frem, at jeg paa ingen mulig Maade vilde kunne tilraade Hans Majestæt at stadfæste Loven, hvis den kom til at indeholde en saadan Bestemmelse som den i § 1. I denne Henseende have vi ogsaa af den ærede Ordfører faaet et meget oplysende Bidrag til Bedømmelsen af, hvorvidt jeg havde Ret i at sige, at her langt mere forelaa et Organisationsspørgsmaal end et Friheds-spørgsmaal. Han bemærkede nemlig for, og han udførte derved videre en Tanke, som jeg tillod mig ved Sagens 1ste Behandling at bringe frem, at man igjennem en saadan Bestemmelse som den i Lovforslagets § 1, forbundet med de bestaaende Regler med Hensyn til Capellaners Ansættelse, vilde kunne give en Bestemmelse som den foreslaaede praktisk Virkning langt ud over det, som Thingets Medlemmer maaskee ellers kunde troe, at der laae deri. Jeg tillader mig saa meget mere at fremhæve dette Punkt, som jeg er mig bevidst ikke at have givet Nogen